

УДК 343.163

А.Я. ТРУХАН, Львівський державний університет внутрішніх справ

ПИТАННЯ КАДРОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОРГАНІВ РАДЯНСЬКОЇ ПРОКУРАТУРИ В ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ (1944–ПОЧ. 50-Х РР.)

Ключові слова: радянський карально-репресивний апарат, прокуратура, радянська Західної України, підбір і розстановка кадрів

Свого часу Й. Сталін висунув лозунг: «Кадри вирішують все». Справа радянської Західної України вимагала зусиль тисяч кваліфікованих партійних, радянських, господарських працівників, а також співробітників карально-репресивних органів. В умовах браку людських ресурсів вирішення цього завдання досягалось ціною надзвичайних зусиль. Протягом першого післявоєнного десятиріччя в складних умовах регіону вдалося створити достатньо ефективні – в плані виконання поставлених для них завдань – структури. Особливий інтерес в цьому відношенні становить прокуратура – орган по-своєму елітарний, в чиєму кадровому корпусі мусили поєднуватися вимоги особистої відданості комуністичній ідеї з достатньо високим рівнем юридичної кваліфікації. Досвід, як позитивний, так і негативний, може виявитися корисним для вирішення завдань реформування правоохоронних органів сучасної України.

Історія радянської прокуратури в Україні, зокрема й питання її кадрового забезпечення, цікавили ряд науковців радянського і пострадянського періоду: М. Бурбику, В. Єременка, В. Клочкова, П. Михайленка, О. Сухоноса та ін. Разом із тим, ніхто з дослідників питання не розглядав окремо післявоєнну Західну Україну, де створення органів прокуратури доводилося починати буквально з нуля.

Навіть передвоєнний апарат радянської прокуратури був далеким від досконалості. Так, у 1936 р. в складі прокурорсько-слідчих

працівників було усього 10,7 % осіб з вищою юридичною освітою, а у 1938 р. 54,9 % все ще не мали спеціальної підготовки [1, с.101]. Зрозуміло, що за роки воєнних дій були безповоротно (загибель на полі бою та в концтаборах, втрата політичного довір'я внаслідок перебування у полоні) втрачені сотні і тисячі кваліфікованих прокурорських кадрів; одночасно стрімку кар'єру зробили молоді працівники, які ще не мали потрібного життєвого досвіду. При доборі й розстановці кадрів у післявоєнний період «поставали значні труднощі, оскільки багато прокурорів та слідчих загинуло в боях, в зв'язку з чим відчувалася гостра потреба в кваліфікованих працівниках». На 01.01.1945 р. штати органів прокуратури республіки було укомплектовано лише на 85 %. Близько 70 % прокурорів та слідчих закінчили лише тримісячні курси [2, с.87].

На заключному етапі війни, коли відчувалася гостра нестача в кадрах, в Західній Україні на керівні посади в системі прокуратури призначалися й люди з недостатнім діловими якостями. Приміром, у характеристиці (листопад 1944 р.) в.о. прокурора Дрогобицької області П.Л. Кригіна читаємо: «До числа недоліків тов. Кригіна слід віднести те, що він недостатньо виявляє ініціативу в роботі, мало працює над підвищенням своїх теоретичних знань і ділової кваліфікації» [3, с.4]. Далі в друкований текст характеристики від руки вписано: «Але здатний усунути ці недоліки». Тобто – комплектуючі органи республіканської прокуратури констатують брак ділових якостей своєї кандидатури, але інші претенденти на посаду не мають навіть тих достоїнств (дисциплінованість та ретельність), що ними володіє П.Л. Кригін. Республіканська прокуратура виходить з клопотанням на адресу секретаря ЦК КП (б)У з кадрової роботи Кириченка про затвердження в.о. прокурора Дрогобицької області П. Кригіна на цій високій посаді [4, с.7].

Наприкінці 1946 р. Кригіна усунуть з посади прокурора області з лаконічним формулюванням «за порушення радянської законності» [5]. На цю посаду призначають В.С. Туркевича, який до того був заступником

обласного прокурора в Кам'янець-Подільській області [6]. Новий обласний прокурор мав вищу освіту, але... педагогічну. Маючи ранг старшого радника юстиції, в 1949 р. (напевно, й далі) лише учився правничій науці – екстерном на юридичному факультеті Київського держуніверситету [7, с.53]. Сьогодні уявити щось подібне неможливо.

Прокурорських кадрів з східних областей України чи інших республік тогочасного Союзу РСР, бажаючих їхати на Західну Україну з своєї волі, було небагато. Часто, отримавши призначення, працівник не брав з собою родину – з міркувань безпеки. Приміром, перший після звільнення від окупантів прокурор Поморянського району Львівської області С.М. Кошляк отримав призначення, бо до червня 1941 р. працював саме тут. Розуміючи, що служба буде нелегкою, залишив сім'ю в м.Гур'єві, 01.11.1944 р. був убитий українськими повстанцями. Його дружина Р.Є. Кіпніс так і не набралася сміливості приїхати за речами чоловіка, побоюючись зустрічі з «фашистськими націоналістами» [8].

Прокуратури на Сході не поспішали розставлятися з кваліфікованими працівниками. Відтак, на західноукраїнські землі потрапляли ті, хто чимось провинився, або був незручний за місцем попередньої роботи.

Прикладом такого призначення може служити якась М.З. Лучковська, яку Київський обком КП(б)У в 1944 р. направив на роботу «на Запад». Далі надамо слово самій Лучковській, зберігши мову та орфографію викладу: «Работая в Винниковском сельском районе Львовской области прокурором я подверглась преследованию бендер получил от их террористической группы анонимку, быть убитою, после чего я решила уйти на время с прокурорской работы, тем более что здоровье мое очень поддалось» [9, с.14]. Проте, покрутившись на вільних хлібах та попрацювавши рядовим продавцем, М. Лучковська звернулася до відділу кадрів ЦК КП(б)У: «Да, в последнее время не имея охлаждения в работе работала смело круглосуточно, что учел враг и избрал меня в число своих жертв» [9, с.15], просячи будь-яку роботу в Києві.

З ЦК КП(б)У звернулися до республіканської прокуратури, звідти надіслали листа прокурору Львівської області: «Прошу допомогти Лучковській влаштуватися на яку-небудь роботу. В органах прокуратури т. Лучковську недоцільно використовувати» [10].

Тобто, старий член партії М.З. Лучковська була сплавлена з Києва «на Запад», де за два роки праці прокурором сільського району не навчилася відрізняти «бендер» від «бандерівців». Коли ж виявила бажання повернутися до столиці, виявилася не потрібною там навіть на «будь-якій роботі».

Протягом 1945 р. ситуація з кадрами дещо покращилася. Як вказується у звіті Львівського обкому партії за 1945 р.: «В результаті допомоги, наданої ЦК КП(б)У і заходів, проведених відділом кадрів, номенклатура обкому КП(б)У станом на 1.01.1946 р. укомплектована наступним чином: (...) 7. Кадри НКВС і НКДБ – 99,5 %; 8. Кадри суду і прокуратури – 92,8 %» [11, с.3].

Ця диспропорція вельми показова – радянська влада намагається наситити західні області правоохоронними кадрами, але якщо для НКВС та НКДБ вони уже знайшлися, то прокурорські структури й далі відчують брак людей. При цьому мова йшла не лише про кількісні, але й передусім якісні показники. Як вказується у тому ж документі, з 36 міськрайпрокурорів, передбачених за штатом, обком партії затвердив лише 27 кандидатур [11, с.22]. Трьох міськрайпрокурорів обком не затвердив, оскільки «ці товариші працюють в займаних посадах нетривалий час і вони ще недостатньо вивчені» [11, с.23]. Але й це ще не головне: «до числа працівників, які не можуть бути затверджені за діловими якостями, відносяться: нач(альник) РВ НКДБ – 1 чол., райпрокурорів – 4, народних суддів – 4» [11, с.23].

Нами виявлений архівний документ, який характеризує правоохоронні органи Львівщини, зокрема й прокуратуру, станом на 1945 р. [12]. Його укладач, завідуючий сектором обласного комітету КП(б)У Моспанченко прямо вказує, що усі кадри формуються з «прибулих із східних областей», а «підібрати кадри на місці не представлялося можливим за винят-

ком технічного, рядового міліцейського складу, секретарів народних судів і судових засідателів» [12, с.1]. При цьому партійний чиновник зазначає, що в обласній прокуратурі є певний некомплект кадрів (2 – районних прокурори, 2 – помічники прокурора, 2 – слідчих, 31 – технічних працівників), а також «дуже малий відсоток осіб, які мають вищу і середню юридичну освіту (45 %). Велика кількість працівників (25 %) зовсім не має юридичної освіти та мають низький загальноосвітній рівень» [12, с.9].

Партійним органам доводиться постійно переміщувати окремих прокурорських працівників на посади, пов'язані з меншим обсягом роботи: «переведений у менший за обсягом роботи район колишній прокурор Шевченківського району Реган, який не забезпечив роботу в міському районі» [12, с.2]. Проте й на новому місці праці він не справляється: «Добре працюють райпрокурори Шаповалов (Радехівський район), Сушко (Жовківський район), Міга (Буський район) та ін. Погано: Мороз (Лопатинський), Реган (Винниківський)» [12, с.10].

Відсторонення від прокурорських обов'язків – явище загалом рідкісне, потрібно дуже завинити перед радянською владою: «Сектор вийшов з клопотанням на бюро обкому КП(б)У про зняття з роботи прокурора Лопатинського району т. Мороза як такого, що не має юридичної освіти та досвіду прокурорської роботи; помічника облпрокурора тов. Батирия за непартійну поведінку, що виявилася в пиятиці і дебоші, а також приховуванні від органів радянської влади того, що його родичі перебували на службі німецьких властей в якості поліцейських» [12, с.2].

Тобто, навіть слабого працівника зі Сходу до останнього тримають на керівних посадах, переміщуючи по горизонталі (бо кадрів – обмаль), місцеві ж мешканці, навіть за наявності вищої юридичної освіти, можуть претендувати в кращому разі на посади технічних працівників.

Не лише в 1945, але й у 1946 р. в Львівській обласній прокуратурі не було жодного місцевого працівника. На 01.06.1946 р. з усієї

номенклатури лише міськпрокурор Львова Станік був місцевого походження [13, с.78]. Проте уже в 1948 р. бачимо на цій важливій посаді «східняка» Б. Антоненка.

На початку 1946 р. кількісні показники були в основному закриті, вакансії – заповнені. Приміром, у Львівській обласній прокуратурі усі посади (прокурор, 2 заступники, 4 помічники обласного прокурора, 11 прокурорів відділів та 3 старших слідчі) були вже укомплектовані. На «периферії» (так в документі – Авт.) з 36 посад райпрокурорів вакантними залишалися 2, помічників райпрокурорів малося 10 з 10, не вистачало 1 (з 42 штатних) слідчого. Тим самим з 115 вакансій укомплектовано було 112 [14].

З іншого боку, все ще відчувався якісний некомплект. Викликали занепокоєння низька кваліфікація окремих прокурорських працівників, а також стан їхнього здоров'я. Приміром, у Довідці сектору кадрів МВС, МДБ, суду і прокуратури Львівського обкому КП(б)У від 7.06.1946 р. вказувалося, що «з числа 36 міськрайпрокурорів некомплект складає 4 людини. Окрім того, 3 районних прокурори хронічно хворіють, що викликає необхідність їхньої заміни. Якісний некомплект по апарату обласної прокуратури складає 4 особи і райпрокурорів – 6 осіб» [15, с.78].

У 1947 р. комплектація прокурорських структур в західних областях завершилася, й усі перестановки носили робочий характер. Приміром, у Львівській області за першу половину 1947 р. року партійні органи підбрали і замістили усього три вакансії – районних прокурорів Немирівського, Ново-Милятинського і Заболотцівського районів. У обласній прокуратурі жодних перестановок не відбулося [16, с.6]. Разом із тим, 5 прокурорських працівників області продовжували працювати «у підвищеному стані», не пройшовши утвердження компартійним органом [16, с.6].

На літо 1949 р. укомплектованість кадрами органів прокуратури Львівської області становила понад 98 %. Повністю (31 керівники та оперативні працівники) були укомплектовані структури обласної прокуратури. З 36 міськрайпрокурорів некомплект становив

4 особи. Були повністю укомплектовані посади заступників і помічників міських і райпрокурорів (20 осіб) та слідчих у районах міста та області (44 чол.) [17].

Як бачимо, некомплект стосувався передусім середньої ланки – міськрайпрокурорів, натомість нижчі, слідчі вакансії були заповнені, рівно як і апарат обласного управління.

Приблизно таким же був стан справ й у інших західноукраїнських областях. Відчувався постійний брак кадрів усіх ланок, передусім – середньої, який призводив до сумнівних організаційних рішень.

Для прикладу, 26.06.1946 р. на посаду помічника прокурора Чернівецької області було призначено тричі судимого «товариша», причому два останніх покарання на момент призначення він ще не відбув. У 1945 р. прокурором Млинівського району Рівненської області призначили психічно хвору людину [18, с.294].

Це, звісно, не означає, що такого рівня були й інші кадри радянської прокуратури – мова йде швидше про окремі винятки. Тим не менше, вказані факти свідчать про гострий кадровий голод. У цих умовах ставку було зроблено на підвищення освітньо-кваліфікаційного рівня діючих працівників.

Прокуратура СРСР після війни не мала своєї навчальної бази, тому відповідні курси були створені на базі Військово-юридичної академії в Москві, юридичного факультету в Ленінграді та юридичного інституту в Харкові. Відповідно до постанови ЦК ВКП(б), Прокуратура СРСР влітку 1947 р. організувала мережу постійно діючих курсів підвищення кваліфікації. В Москві Вищі курси удосконалення юристів були розраховані на керівний склад й мали річний термін навчання; ще в 7 містах СРСР для працівників районної ланки діяли 9-місячні курси. В цілому по СРСР одночасно проходили навчання 500 прокурорів і слідчих [1, с.101–102] – крапля в морі.

Згодом харківські курси почали спеціалізуватися на перепідготовці прокурорів, а ленінградські – перетворені у слідчу школу. Зрозуміло, що говорити про якийсь національний характер прокурорського корпусу у

окремих союзних республіках не доводилось. Це була інтернаціональна маса, яка з нерозумінням ставилася до національної специфіки – байдуже, західноукраїнської чи середньоазійської.

Важливим резервом підвищення професійної майстерності прокурорських кадрів стали юридичні факультети, зокрема львівського університету ім. І. Франка. Так, 07.06.1946 р. Львівський обком КП(б)У констатував: «В порядку виконання наказу прокурора Союзу РСР про необхідність прокурорським працівникам мати вищу юридичну освіту, на заочному відділенні юридичного факультету Львівського держуніверситету навчається 30 чоловік прокурорських працівників. За кількістю заочників Львівська прокуратура займає перше місце в Україні» [15, с.78]. Окрім цього, вказувалося у документі, «Для прокурорських працівників проведений семінар за 100-годинною програмою та дві методичні конференції. Наприкінці кожного кварталу проводиться нарада усіх міськрайпрокурорів з детальним обговоренням підсумків та недоліків у роботі. П'ять райпрокурорів пройшли 20-денне стажування в апараті обласної прокуратури» [15, с.78].

Поповнення прокурорських структур молодими спеціалістами все ще відбувалося за рахунок кадрів нижчої освітньої кваліфікації. Нами виявлений архівний документ – перелік молодих спеціалістів, що прибули до Львівської обласної прокуратури протягом 1947–1948 рр. Таких загалом було 7 у 1948 р. та 9 – у 1949-му. Університетську освіту мали менше 20 % – а саме троє (1 у 1948 р. та 2 – у 1949 р.). Дворічну юридичну школу – 10 осіб, річні юридичні курси – 3 (усі в 1948 р.). Більшість мали російські прізвища на «-ов», як от Гладков, Сухов, Ульянов і т.п., зустрічалися й єврейські (Каушанская), ще кілька мали ймовірно східноукраїнське походження (Козирь, Горячун) [19].

Звичними були кампанії з так званого зміцнення правоохоронних органів, особливо низової ланки. Приміром, 24.07.1946 р. оргбюро ЦК КП(б)У прийняло Постанову «Про недоліки у роботі органів МВС, МДБ, суду і

прокуратури у боротьбі з порушенням радянської законності у західних областях УРСР» [20]. В резолютивній частині зокрема вказувалося: «8. Запропонувати прокуратурі УРСР (т. Нощенко) покращити роботу місцевих органів прокуратури з дотримання радянської законності, особливо районних прокуратур, для чого:

а) зміцнити склад районних прокурорів, надати до 15 серпня ц.р. свої міркування в Управління кадрів ЦК КП(б)У про заміну тих, хто не забезпечує роботу;

б) встановити більш суворий контроль за навчанням районних прокурорів та співробітників слідчого апарату районних, міських та обласних прокуратур. Людей, які не володіють достатньою кваліфікацією і не бажають її підвищувати, – відсторонювати від роботи;

в) шляхом виїзду відповідальних працівників прокуратури УРСР на місця, частіше перевіряти роботу обласних і особливо районних прокуратур в справі дотримання радянської законності» [20, с.277].

Дивує сучасника п.12 д) вказаної Постанови: «В серпні та вересні провести в обласних центрах п'ятиденні семінари секретарів первинних партійних організацій органів МВС, МДБ, судів і прокуратури, на яких заслухати питання внутріпартійної роботи і радянського законодавства. В той же час провести в областях п'ятиденні семінари міських і районних прокурорів та народних суддів з питань радянського законодавства. Міністру Юстиції (т. Бабченко) та в.о. прокурора УРСР (т. Нощенко) забезпечити ці семінари кваліфікованими викладачами» [20, с.279].

По суті, Постанова констатує загальний низький рівень кваліфікації районних прокурорів, а також слідчих не лише районної, але й обласної ланки. Їх самих ще треба вчити законодавству на кількадеденних семінарах, а викладачів вишукувати на рівні республіканського Міністерства Юстиції.

На жаль, вказана тенденція спостерігалася в західних областях України й надалі. Освіту прокурорські працівники отримували переважно заочно, причому справа була поставлена на потік, де вимоги до кількості домінува-

ли над вимогами до якості. В 1947 р. в заочних юридичних учбових закладах навчалися близько 50 % прокурорсько-слідчих працівників України [2, с.88].

Велика увага приділялася не лише спеціальній юридичній, але й загальній освіті та підвищенню рівня технічної оснащеності. При Київському та Харківському інститутах судової експертизи Прокуратура республіки організувала підготовку інструкторів по застосуванню науково-технічних засобів у слідчій практиці.

Окрім питань професійного росту прокурорських працівників, «партія і уряд» не забували про їх ідеологічну обробку в дусі ідей марксизму-ленінізму. «Великого значення, – вказує В. Єременко, – надавалось підвищенню ідейно-теоретичного рівня кадрів. Працівники органів прокуратури навчалися в сітці партійної освіти, самостійно працювали над творами класиків марксизму, підвищували теоретичний рівень і ділову кваліфікацію іншими шляхами» [2, с.88]. В 1948 р. Прокуратура СРСР ввела обов'язкові систематичні заняття працівників центрального апарату з філософії, політичної економії, права [1, с.101].

Цю політику центру в міру можливості копіювали нижчі ланки прокурорського апарату на місцях. Геніальні праці класиків марксизму, які потрібно було знати назубок, звичайно ж, суттєво сприяли росту професійної майстерності учорашніх фронтників.

Цікавим моментом в радянській кадровій політиці був момент національний. На якомусь етапі боротьби з «українсько-німецьким націоналізмом» стало зрозумілим, що проводити її руками виключно російськомовних кадрів нерозумно.

Певного значення надавалося вивченню мови корінного населення. Приміром, в характеристиці в.о. прокурора Дрогобицької області росіянина П.Л. Кригіна, складеній у вересні 1944 р., читаємо «В роботі ретельний («усидчив»), дисциплінований, авторитетом в партійній організації користується, українською мовою володіє» [3, с.4].

В Доповідній записці завідуючого адміністративним відділом ЦК КП(б)У Г. Дроздова

«Про проведення відкритих судових процесів у західних областях Української РСР над окремими учасниками бандитсько-терористичних груп» (вересень 1949 р.) ставилася вимога розглядати такого роду справи у Трибуналі військ МВС Львівського округу – з врахуванням вищої кваліфікації його співробітників. Далі вказувалося, що «Відкриті судові процеси над окремими учасниками бандитсько-терористичних груп проводяться українською мовою. До складу виїзних сесій трибуналу і прокурорів, що беруть участь в судових засіданнях в якості державних обвинувачів, виділяються найбільш кваліфіковані і ті, що володіють українською мовою, працівники» [21, с.566].

За матеріалами Доповідної записки 05.09.1949 р. ЦК КП(б)У прийняло Постанову, де зокрема вказувалося: «5. Зобов'язати голову Трибуналу військ МВС Львівського округу тов. Алтуніна і прокурора військ МВС Українського округу тов. Кошарського забезпечити проведення відкритих судових процесів українською мовою, до складу виїзних сесій Трибуналу і прокурорів, що беруть участь в судових засіданнях як державні обвинувачі, відібрати найбільш кваліфікованих і тих, що володіють українською мовою, працівників» [22, с.568].

Незважаючи на усі заходи із «зміцнення» та «покращення», на початку 50-х років минулого століття культурний та професійний рівень окремих районних прокурорів західних областей України усе ще залишав бажати кращого. Приміром, влітку 1951 г. обласний прокурор Львівської області Нетименко розглянув скаргу головного лікаря Перемишльського льонооб'єднання на безпідставні причіпки з боку районного прокурора С.К. Кравченка.

З'ясувалося, що районний прокурор абсолютно не знає радянських законів та своїх посадових прав і обов'язків. Обласному прокурору довелося роз'яснювати підлеглому буквально ази його професії: у разі виявлення порушення закону, у відповідності з статтею 113 Конституції СРСР, прокурор зобов'язаний опротестувати його і просити відновити закон.

Або ж, за умови, що порушення закону тягнуть за собою кримінальну відповідальність, передати справу до суду для винесення рішення. При цьому «порушення кримінальної справи по ряду посад, в т.ч. головлікаря та лікаря, вимагає санкції прокурора області» [22]. Натомість «ви не лише не виправили допущену неправильність в першому листі від 7.08.1951 р., а навпаки у своєму листі тому ж лікарю від 14.08.1951 р. стали на шлях голого адміністрування і присвоєння вам права, не наданого вам за законом. Ви у своєму грубо, неграмотно викладеному листі дозволяєте ображати честь керівника і громадянина. Ви пишете: Пропоную виконати моє розпорядження і надати пояснення, чому ви ігноруєте мої розпорядження, в зворотному випадку буде поставлене питання про притягнення вас до відповідальності як за впертість органам влади» [22, с.101].

У підсумку обласний прокурор констатує: «Більшу дурницю, ніж та, яку ви виклали у своєму листі, важко придумати. Це свідчить про те, що Вам необхідно серйозно зайнятися підвищенням свого культурного рівня і підвищенням юридичних знань, котрі по суті у вас відсутні» [22, с.102].

Виявивши катастрофічний рівень спеціальних юридичних знань у свого підлеглому на посаді районного прокурора, обласний прокурор обмежився письмовим прочуханом. Райпрокурор Кравченко залишився на своїй посаді і навіть не отримав догани, не кажучи уже про неповну службову відповідність чи звільнення.

Первісно апарат обласних та районних прокуратур західних областей України, звільнених від німецько-фашистської окупації, формувався за морально-політичними критеріями – з осіб, відданих радянській владі (учорашніх фронтовиків, членів ВКП(б) та комсомолу, вихідців з довоєнного СРСР). Значно меншої уваги приділялося наявності у кандидатів юридичної освіти. Затвердження на посаді здійснювалося партійними органами не відразу, а лише після перевірки ділових та політичних якостей кандидатури. Здобуття спеціальної юридичної освіти відбувалося

уже в умовах практичної роботи – на короткотермінових семінарах, курсах тощо, а також на заочних відділеннях юридичних факультетів університетів. Якість такої освіти, а отже й кваліфікація кадрів нижчої і середньої ланок залишала бажати кращого. Також постійна увага приділялася політичній освіті та ідеологічній обробці кадрів прокуратури.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бурбика М. Робота з персоналом в органах прокуратури за радянських часів / М. Бурбика. – Прокуратура. Людина. Держава. – 2005. – № 6 (48). – С. 98–104.
2. Єременко В. Органи прокуратури УРСР у післявоєнний період / В. Єременко // Радянське право. – 1972 – № 1. – С. 86–88.
3. Характеристика на и.о. прокурора Дрогобычской области Крыгина П.Л. 5.09.1944 г. // Музей та архів прокуратури Львівської області. Справа «Кригін П.Л.». – С. 3–4.
4. Секретарю ЦК КП(б)У тов. Кириченко, № 126 / 8 от 25.11.1944 г. // Музей та архів прокуратури Львівської області. Справа «Кригін П.Л.».
5. Приказ Генерального Прокурора Союза ССР № 1497 от 26.11.1946 г. // Музей та архів прокуратури Львівської області. Справа «Кригін П.Л.». – С. 29.
6. Приказ Генерального Прокурора Союза ССР № 1497 от 26.11.1946 г. (Выписка) // Музей та архів прокуратури Львівської області. Справа «Туркевич В.С.». – С. 30.
7. Характеристика на прокурора Дрогобычской области старшего советника юстиции т. Туркевича В. С. от 11.04.1949 г. // Музей та архів прокуратури Львівської області. Справа «Туркевич В.С.». – С. 53–55.
8. Зам. Прокурора УССР тов. Гадючка от гр-ки Кипнис Р.Е. 24.10.1946 г. // Жалобы и заявления на неправильные действия работников прокуратуры и материалы проверки этих жалоб. 25.11.1946 г.–17.01.1947 г. – ЛОДА, Ф. Р-239, оп. 2, од. зб. 125. – С. 5–5 зв.
9. В ЦК КП(б)У – отдел кадров. Тов. Стеценко В.С. от члена партии Лучковской М.З. Заявление. 22.10.1946 г. // Жалобы и заяв-

ния на неправильные действия работников прокуратуры и материалы проверки этих жалоб. 25.11.1946 г.–17.01.1947 г. – ЛОДА, Ф. Р-239. – Оп. 2. – Од. зб. 125. – С. 14–15.

10. Прокурору Львовской области. «___» 12.1946 г. № 26 / л // Жалобы и заявления на неправильные действия работников прокуратуры и материалы проверки этих жалоб. 25.11.1946 г.–17.01.1947 г. – ЛОДА. – Ф. Р-239. – Оп. 2. – Од. зб. 125. – С. 13.

11. Отчет обкома партии о работе отдела кадров за 1945 год. – ДАЛО. – Ф. П-3. – Оп. 1. – Спр. 306. – С. 1–39.

12. Отчет сектора кадров НКВД, НКГБ, Суда и Прокуратуры Львовского обкома КП(б)У о проделанной работе по состоянию на 20.II. 1945 года // Львовский обком компартии Украины. Сектор промышленных, заготовительных и сельскохозяйственных кадров, работников НКГБ, НКВД, суда и прокуратуры. Справки работников сектора об укомплектовании и подготовке кадров для промышленности, сельского хозяйства, заготовительных и административных органов. 23.02.1945 г.–13.12.1945 г. – ДАЛО. – Ф. П-3. – Оп. 1. – Спр. 310. – С. 1–12.

13. Справка о работе сектора кадров МВД, – МГБ, – суда и прокуратуры отдела кадров Львовского обкома КП(б)У за период с 1-го января по 1 июня 1946 г. 7.06.1946 г. // Львовский обком компартии Украины. Секторы партийных советских кадров и кадров административных органов. Справки работников секторов о подборе, расстановке, подготовке кадров партийных, советских и административных органов, планы работы секторов. 1 января – 13 декабря 1946 г. – ДАЛО. – Ф. П-3. – Оп. 1. – Спр. 565. – С. 75–79.

14. Отчет об укомплектованности оперативного состава прокуратуры Львовской области по состоянию на 1.03.1946 г. // Музей та архів прокуратури Львівської області. Папка «Документи періоду 1944–1950 р.р.». – С. 12.

15. Справка о работе сектора кадров МВД, – МГБ, – суда и прокуратуры отдела кадров львовского обкома КП(б)У за период с 1-го января по 1 июня 1946 г. 7 июня 1946 г. // Львовский обком компартии Украины. Сек-

торы партийных советских кадров и кадров административных органов. Справки работников секторов о подборе, расстановке, подготовке кадров партийных, советских и административных органов, планы работы секторов. 1 января – 13 декабря 1946 г. – ДАЛО, Ф. П-3, оп.1, спр. 565, а. 75–79.

16. Справка о работе сектора кадров МВД, МГБ, суда и прокуратуры – отдела кадров Львовского обкома КП(б)У за период с 1-го января по 30 июня 1947 г. // Львовский обком компартии Украины. Сектор кадров НКГБ и НКВД, суда и прокуратуры. Справки работников сектора о подборе и расстановке кадров МВД, МГБ, суда и прокуратуры. Список и резерв сотрудников административных органов. 10 июня 1947 г.–31 декабря 1947 г. – ДАЛО – Ф. П-3. – Оп. 2. – Спр. 228. – С. 5–6.

17. Укомплектованность кадрами органов прокуратуры Львовской области. На 1.07.1949 г. // Музей та архів прокуратури Львівської області. Папка «Документи періоду 1944–1950 р. р.». – С. 90.

18. Викторов Б. О. Без грифа «секретно»: Записки военного прокурора / Б. О. Викторов. – М. : Юрид. лит., 1990. – 330 с.

19. Списки молодых специалистов Львовской облпрокуратуры, прибывших на работу в 1948, 1949 г.г. // Музей та архів прокуратури Львівської області. Папка «Документи пері-

оду 1944–1950 р.р.»

20. Постановление ЦК КП(б)У «О недостатках в работе органов МВД, МГБ, суда и прокуратуры в борьбе с нарушениями советской законности в западных областях УССР». 24.07.1946 г. № 79/46-оп. // Сергійчук Володимир. Український здви́г: Поділля. 1939–1955. – К.: Українська видавнича спілка, 2005. – 840 с., С. 272–280, з посиланням на: ЦДАГОУ. – Ф.1. – Оп. 16. – Спр. 50. – С. 92–104.

21. Доповідна записка завідуючого адміністративним відділом ЦК КП(б)У Г. Дроздова «Про проведення відкритих судових процесів у західних областях Української РСР над окремими учасниками бандитсько-терористичних груп» // Сергійчук Володимир. Український здви́г: Поділля. 1939–1955. – К. : Укр. видавнича спілка, 2005. – 840 с., с. 565–566, з посиланням на: ЦДАГОУ. – Ф. 1. – Оп. 16. – Спр. 68. – С. 39–41.

22. О проведении открытых судебных процессов в западных областях Украинской ССР над отдельными участниками бандитско-террористических групп. Постановление ЦК КП(б)У 5.IX 1949 г. // Сергійчук Володимир. Український здви́г: Поділля. 1939–1955. – К. : Укр. видавнича спілка, 2005. – 840 с., с. 567–568, з посиланням на: ЦДАГОУ. – Ф. 1. – Оп. 16. – Спр. 68. – С. 35–36.

Трухан А. Я. Питання кадрового забезпечення органів радянської прокуратури в Західній Україні (1944 – поч. 50-х рр.) / А. Я. Трухан // Форум права. – 2011. – № 1. – С. 1038–1045 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/FP/2011-1/11tajvzu.pdf>

На основі архівних матеріалів розглянуто питання кадрового забезпечення органів прокуратури в повоєнній Західній Україні.

Трухан А.Я. Вопросы кадрового обеспечения органов советской прокуратуры в послевоенной Западной Украине (1944 – нач. 50-х гг.)

На основе архивных материалов рассмотрены вопросы кадрового обеспечения органов советской прокуратуры в послевоенной Западной Украине.

Trukhan A.Ja. Issues of Staffing Agencies of the Soviet Prosecutors Service in Postwar Western Ukraine (1944 – Beg. of 50-Th Years)

On the basis of archival materials questions of personnel maintenance of bodies of the Soviet Office of Public Prosecutor in post-war Western Ukraine are considered.